

Sdělení Ministerstva financí k vymezení pojmu „Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství“ pro účely daně z příjmů fyzických osob

Referent : JUDr. Marta Sobotová, tel. 257042275

Čj. 53/62 466//2004 – 531

Ministerstvo financí pro účely daně z příjmů fyzických osob sděluje:

V návaznosti na § 12a zákona č. 105/190 Sb., o soukromém podnikání občanů, uveřejnilo Ministerstvo financí pro účely daně z příjmů fyzických osob podrobnější vymezení „zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství“. Jednalo se o „Sdělení k vymezení pojmu „Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství“ pro účely daně z příjmů fyzických osob pod čj. 153/7 023/ 1994 – Finanční zpravodaj č. 3/1994, Dodatek ke Sdělení k vymezení pojmu „Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství“ čj. 153/12 828/1994 – Finanční zpravodaj č. 4/1994 a Změna Dodatku ke sdělení k vymezení pojmu“ zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství“ čj. 153/51 360/2001 – Finanční zpravodaj č. 9-10 2001. Postup podle tohoto Sdělení a dodatků k němu lze, vzhledem k novele zákona o zemědělství (viz dále), uplatnit naposledy za zdaňovací období 2004.

Zákonem č. 85/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony (dále jen „zákon“), se totiž ruší § 12a zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů a zákon č. 219/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů. Dále se tímto zákonem definují pojmy „Zemědělský podnikatel“ a „Zemědělská výroba včetně hospodaření v lesích a na vodních plochách“, a to takto:

Zemědělským podnikatelem je fyzická nebo právnická osoba, která hodlá provozovat zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku, za podmínek stanovených zákonem. Taková osoba je povinna se zaevidovat u místně příslušného obecního úřadu s rozšířenou působností.

Osoba provozující ke dni účinnosti zákona zemědělskou výrobu podle zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění zákona č. 219/1991 Sb., a zákona č. 455/1991 Sb., se považuje za zemědělského podnikatele, pokud ve lhůtě 1 roku ode dne nabytí účinnosti zákona (tato část zákona má účinnost od 1.5. 2004) se zaeviduje na příslušném obecním úřadě obce s rozšířenou působností. Osvědčení vydané samostatně hospodařícímu rolníkovi před účinností zákona platí 5 let od nabytí účinnosti zákona a držitel se považuje za osobu podnikající v zemědělství.

Fyzická osoba provozující na základě živnostenského oprávnění vydaného před účinností zákona činnosti, které jsou na základě zákona zemědělskou činností, se považuje za zemědělského podnikatele, avšak je povinna se zaregistrovat ve lhůtě 1 roku od nabytí účinnosti zákona na příslušném obecním úřadě obce s rozšířenou pravomocí.

Příjmy zemědělského podnikatele ze zemědělské výroby se posuzují jako příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Zemědělskou výrobou včetně hospodaření v lesích a na vodních plochách podle § 2e odstavec 3 zákona se rozumí

- a) rostlinná výroba včetně chmelařství, ovocnářství, vinohradnictví, vinařství a pěstování zeleniny, hub, okrasných rostlin, léčivých a aromatických rostlin, rostlin pro technické užití na pozemcích vlastních, pronajatých nebo užívaných na základě jiného právního důvodu, popřípadě provozované bez pozemku,

- b) živočišná výroba zahrnující chov hospodářských a jiných zvířat či živočichů za účelem získávání a výroby živočišných produktů, chov hospodářských zvířat k tahu a chov sportovních a dostihových koní,
- c) produkce chovných plemenných zvířat a využití jejich genetického materiálu, pokud jde o zvířata uvedená v písmenu b),
- d) výroba osiv a sadby, školkařských výpěstků a genetického materiálu rostlin,
- e) úprava, zpracování a prodej vlastní produkce zemědělské výroby včetně výroby potravin z ní,
- f) chov ryb, vodních živočichů a pěstování rostlin na vodní ploše na pozemcích vlastních, pronajatých nebo užívaných na základě jiného právního důvodu.

Podle § 2e odstavec 4 zákona je zemědělský podnikatel oprávněn rovněž poskytovat práce, výkony nebo služby, které souvisejí výhradně se zemědělskou výrobou a při kterých se využijí prostředky nebo zařízení sloužící zemědělské výrobě.

Co se rozumí hospodařením v lesích stanoví § 2e odstavec 3 zákona a řeší se odkazem na zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů. Rostlinou výrobou lze rozumět i pěstování lesních dřevin, dále výrobu osiv a sadby školkařských výpěstků a genetického materiálu rostlin a dále úpravu, zpracování a prodej vlastní produkce zemědělské lesní výroby. O zemědělskou lesní výrobu však nepůjde v případě vlastníků lesů, kteří je obhospodařují bez dalšího běžným způsobem jako svůj majetek. Mezi zemědělskou lesní výrobu nepatří výkon práva myslivosti. Myslivost je v zákoně o myslivosti (zákon č. 449/2001 Sb.) definována jako soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součást ekosystému a spolková činnost k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků. Ze zákona o myslivosti se dovozuje závěr, že nelze myslivost v jejím celku považovat za zemědělskou výrobu ani za zemědělské podnikání.

Pod pojmem „pěstování okrasných rostlin“ se rozumí zejména pěstování květin a zeleně k řezu, hrnkových rostlin okrasných květem i listem, balkónových i záhonových rostlin (trvalek i letniček), okrasných dřevin, okrasných keřů a ostatních okrasných rostlin včetně jejich rozmnožovacího materiálu.

Na základě takto nově definovaných pojmů zákonem Ministerstvo financí dále sděluje, že

- a) toto vymezení platí i ve smyslu § 7 a § 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a neuplatní-li poplatník výdaje v prokázané výši může podle § 7 odst. 9 zákona o daních z příjmů uplatnit výdaje procentem z příjmů ve výši 50 %,
- b) příjmy samostatně hospodařícího rolníka a nově zemědělského podnikatele ze zemědělské výroby se posuzují jako příjmy podle § 7 odstavec 1 písm. a) zákona o daních z příjmů,
- c) příjmy fyzické osoby provozující drobné pěstivelské a chovatelské činnosti, anebo prodávající nezpracované rostlinné a živočišné výrobky, která nepodléhá evidenci zemědělského podnikatele podle zákona se pro účely daně z příjmů fyzických osob posuzují jako příjmy z příležitostné činnosti podle § 10 zákona o daních z příjmů.

Ústřední ředitel skupiny 051
Ing. Bc. Robert Szurman